

Ajuntament
de Barcelona

La conjuntura econòmica de Barcelona

Abril de 2017

27 d'abril de 2017

B
BC
BN

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

Al llarg del primer trimestre 2017 s'ha perfilat una creixent dualitat...

...entre l'evolució dels indicadors econòmics (més positiva del previst), i una incertesa que no afluixa. El creixement de l'economia mundial s'emmarca aquests primers mesos de l'any en una trajectòria ascendent que ha fet rectificar a l'alça la previsió de l'FMI fins al 3,5%, una dècima més de l'anunciat i quatre per sobre del creixement de 2016. Tant les economies desenvolupades com les emergents mostren avanços, més modestos en el primer bloc i més intensos –i mixtos- en el segon. Però de manera creixent, les previsions de creixement d'institucions tant públiques com privades es veuen superades per incerteses que s'acumulen. Si esdeveniments inesperats com el Brexit o l'elecció de Trump van sacsejar 2016, sembla que 2017 avança per aigües una mica més tranquil·les. Però només una mica, atès que alhora que guanya pes l'opció del Brexit dur i que l'estratègia política nord-americana s'escora cap a un component militar important, els conflictes armats de diferents intensitats i naturaleses, els atacs terroristes, i els desequilibris d'economies occidentals i emergents, mantenen l'economia mundial en alerta.

A Europa, el component polític...

...reté el protagonisme, també en l'esfera econòmica. Encara pendent la decisió de Gran Bretanya de sortir de la UE, les eleccions franceses es plantejaven com un nou factor de risc de descomposició de la Unió. A l'espera del resultat definitiu, la primera volta de les eleccions franceses ha alleujat els europeistes. L'intens calendari polític, més la delicada situació econòmica de Grècia i de la banca italiana, o la irresolta crisi dels refugiats emmarquen el moderat creixement de l'economia de la zona euro, sostinguda amb avanços de la producció, de la demanda (interna i de l'exterior), i de la confiança (consum i inversió), més fermes del previst.

L'economia espanyola manté un ritme de creixement..

...semblant al de la darrera meitat de l'any passat, i per tant, per sobre de l'estimat. De fet, l'FMI destaca l'espanyola com una de les tres grans economies desenvolupades –juntament amb la nord-americana i la britànica- que més creixeran el 2017, fins a un 2,6%, tres dècimes per sobre de l'anterior previsió. Els avanços del consum privat, de la inversió en béns de capital, de la producció industrial i de l'activitat als serveis no emeten encara gaires senyals de l'anunciada desacceleració, mentre la inflació es va acomodant després del repunt de principi d'any i el crèdit flueix poc a poc. El mercat laboral segueix creant ocupació i absorbint desocupats, mentre guanya espai el debat sobre la recuperació de la capacitat adquisitiva dels salaris, al costat d'altres de més estructurals sobre la reforma del sistema de pensions o la correcció del dèficit -que va tancar 2016 per sota de l'objectiu fixat amb Brussel·les-.

A Barcelona, també la major part dels indicadors disponibles...

...anuncien que l'economia ha tancat el primer trimestre mantenint l'impuls dels darrers mesos de 2016. L'evolució del mercat laboral ofereix un bon resum: menys aturats, més ocupats i més contractes. L'activitat constructora, de la mà del segment residencial, assumeix més protagonisme en el creixement de l'economia. La turística, amb l'excepció dels creuers, continua creixent en pernoctacions hoteleres i alimentant els fluxos aeris. L'activitat industrial mostra una evolució més continuada que en el passat recent, enfrontada a un increment dels costos de producció i a una demanda interna mancada d'un major impuls de la inversió.

Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Síntesi

Mercat
de treball

Empresa

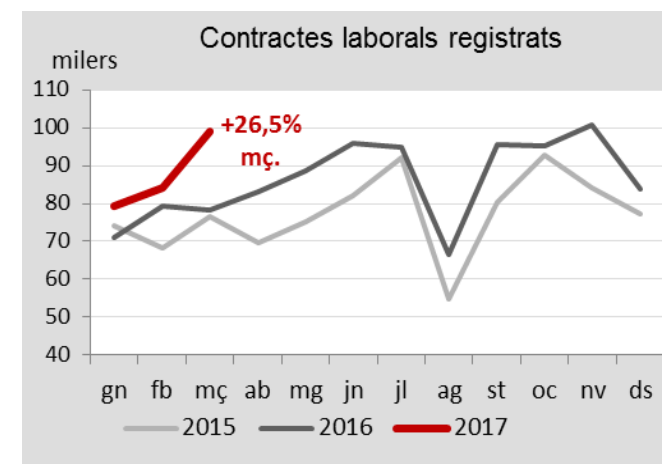
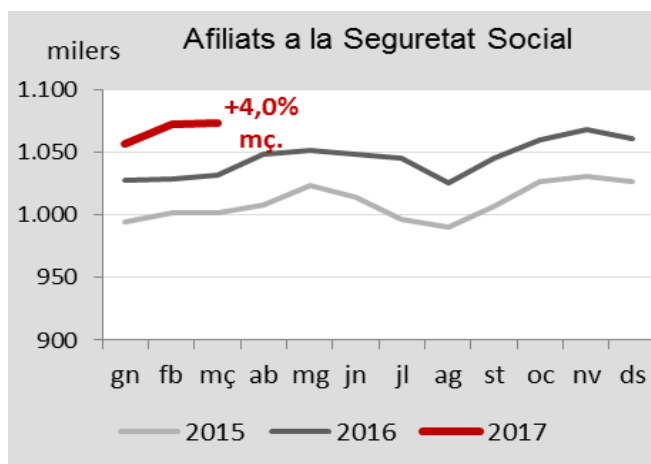
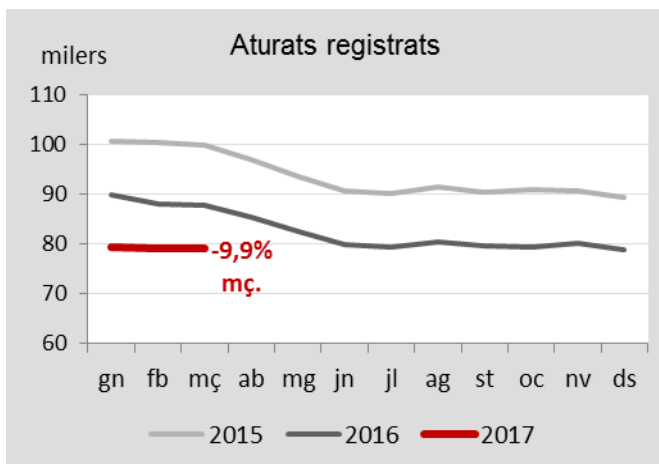
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Mercat de Treball

El primer trimestre de l'any tanca amb una xifra de 79.056 persones a l'atur, quan es compleixen gairebé quatre anys de descens interanual sostingut. Tot i que les dades d'atur a la ciutat s'han estabilitzat des del juny de 2016 i que s'observen senyals de desacceleració en el ritme de reducció, la trajectòria a la baixa encara té recorregut. El registre del SOC s'ha reduït en més de 36.000 persones des que l'atur va marcar màxims al març de 2013, però els valors actuals són encara molt superiors als mínims de 2007. El col·lectiu masculí és el més afavorit per la millora.

La xifra de 1.073.188 afiliats a la Seguretat Social amb que ha finalitzat el primer trimestre és, com la dada d'atur, un altre bon indicador de la solidesa de la conjuntura. El nombre de llocs de treball és el més elevat des de finals de 2008, i la xifra de març suposa la creació de 41.000 llocs de treball respecte a un any enre i la recuperació de més de tres quartes parts de l'ocupació perduda durant la crisi. Tot i que el ritme de creixement interanual és lleugerament més contingut que el del mes de febrer, presenta més intensitat que el de Catalunya (+3,6%) i Espanya (+3,4%).

Tot i que una part del fort repunt de la contractació laboral de març es podria imputar a factors estacionals, el cert és que la xifra de 99.038 contractes signats és la més elevada en un més de març de tota la sèrie històrica, i reflexa el dinamisme del mercat laboral, fins i tot més intens que el dels anys precedents. El 1r. trimestre tanca amb un total de 262.522 contractes, la millor dada de la sèrie, i un increment interanual de gairebé el 15%, superior al de Catalunya (+10,1%) i Espanya (+12,5%). L'alça segueix liderada per la contractació indefinida (+16,7%).

Síntesi

Mercat
de treball

Empresa

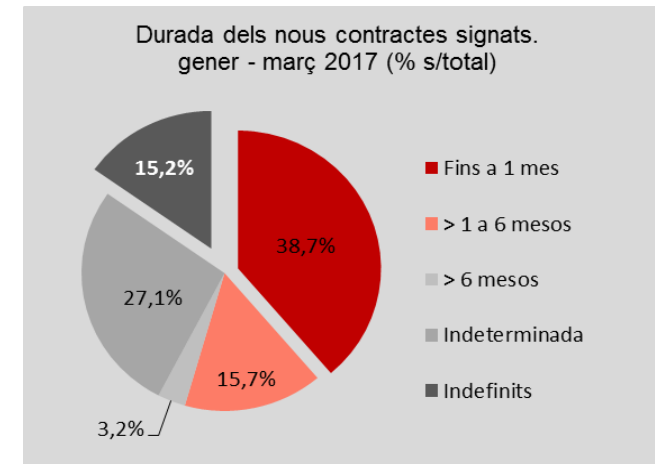
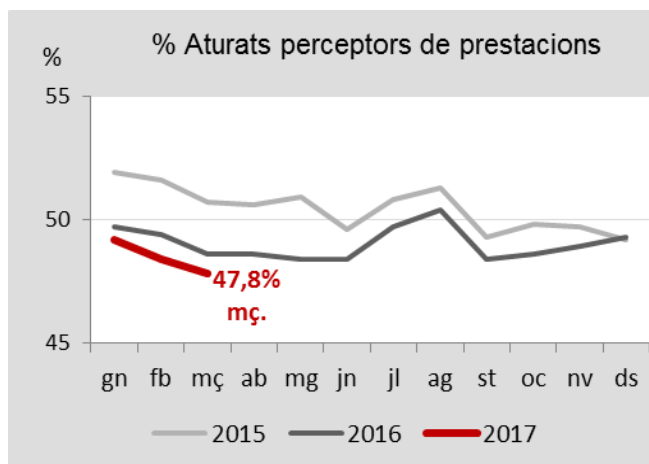
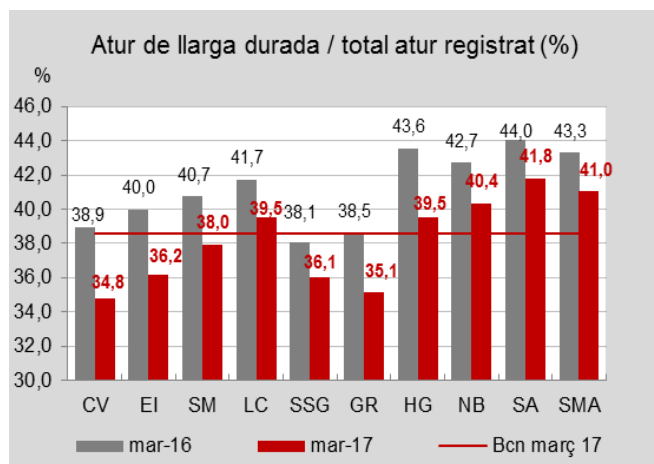
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Treball i Cohesió Social

Malgrat el dinamisme del mercat laboral, les diferències territorials persisteixen. El pes de l'atur registrat en relació amb la població de 16 a 64 anys s'ha mantingut en el 7,6% de mitjana a la ciutat el darrer mes de març, però a barris com la Trinitat Nova s'estima en el 14,9%, i arriba al 15,6% a Ciutat Meridiana. L'atur de llarga durada s'ha reduït en gairebé 6.000 persones durant el darrer any, però afecta encara a 30.500 persones que porten 12 mesos o més sense treballar, el 38,6% de l'atur registrat (3 punts menys que un any enrere). A Sant Andreu arriba a prop del 42%. El 58% d'aquest col·lectiu està format per dones.

Al març s'accentua la tendència a la baixa de la taxa de cobertura de l'atur. Situada gairebé tot l'any 2016 per sota del 50%, el mes de març marca nous mínims. Això suposa que actualment les prestacions o subsidis no arriben ni tan sols a una de cada dues persones en situació d'atur. Aquesta situació afecta de ple al col·lectiu d'aturats de molt llarga durada. Si bé és cert que, en paral·lel a la millora del mercat de treball, el nombre de persones que porta dos anys o més a l'atur també s'ha anat reduint, el col·lectiu el formen encara gairebé 20.000 persones, que només en determinats supòsits poden rebre algun tipus de prestació.

Tot i que la contractació indefinida ha crescut al llarg dels darrers tres anys amb més intensitat que la contractació temporal, tan sols representa el 15,2% del total de nous contractes signats. La temporalitat segueix dominant en termes absoluts la creació de nova ocupació i el 1r. trimestre de l'any accelera el ritme d'augment, amb un increment del 14,5% interanual. Les dones representen el 51,9% de la contractació temporal. Gairebé quatre de cada deu contractes (38,7%) són com a molt de 30 dies, i aquesta modalitat augmenta el seu pes respecte a un any enrere (36,2% 1r.trim.2016). Més de la meitat dels nous contractes (54,5%) no superen els sis mesos de durada.

Síntesi

Mercat
de Treball**Empresa**

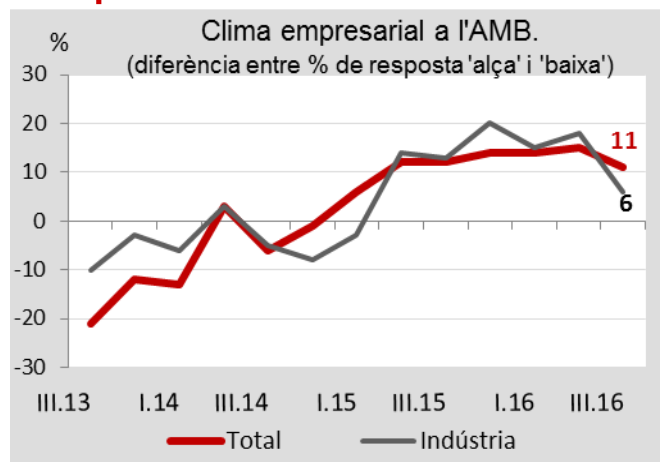
Turisme

Construcció
i immobiliari

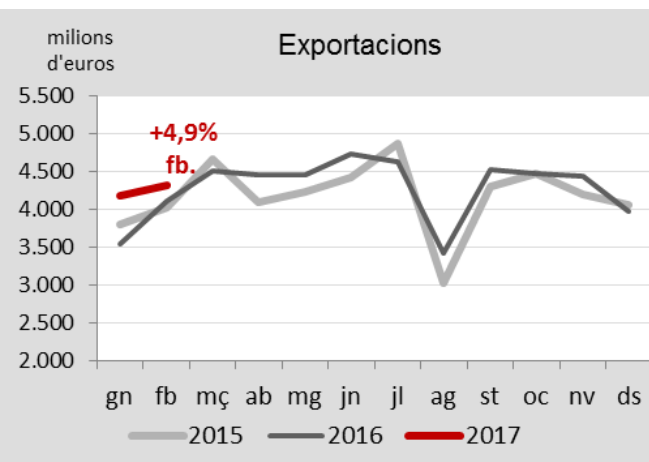
Consum

Transports

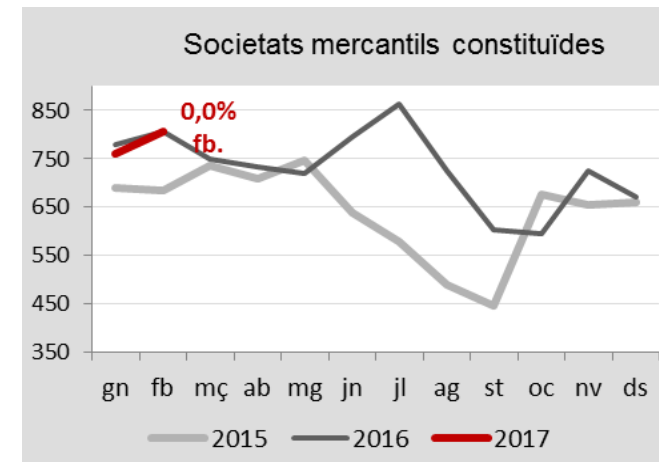
Empresa

D'acord amb l'enquesta realitzada el mes de setembre de 2016 a 1.034 empreses de l'AMB, la marxa dels negocis continua globalment sent positiva. La tendència favorable iniciada el 2015 es manté després de 7 trimestres, tot i que ara es percep un lleuger empitjorament, més acusat en el cas de la indústria i l'hostaleria. Només el comerç i la construcció milloren lleugerament respecte a un any enrere, però la construcció segueix mostrant un saldo negatiu, i a diferència de la resta de sectors, les perspectives també són negatives.

El comerç exterior de la província de Barcelona manté al febrer la trajectòria a l'alça, tot i que amb un ritme de creixement més moderat que el registrat el mes de gener. L'acumulat del primer bimestre marca un nou màxim històric, amb un increment del 10,9% en relació amb el mateix període de 2016. L'augment ha estat fins i tot més intens al conjunt de Catalunya (+11,5%) i Espanya (+12,6%). Prop de dos terços de les vendes a l'exterior de la demarcació de Barcelona (64% del total) han anat destinades a la UE-28, el nostre principal soci comercial.

La constitució de societats mercantils s'estanca al febrer i, a diferència de la tendència notablement expansiva que van presentar les dades al llarg de l'any 2016, el primer bimestre de 2017 tanca en negatiu (-1,2% interanual), amb un total de 1.565 noves societats. La contracció ha estat molt més moderada a la ciutat que a d'altres àmbits, amb un retrocés que al conjunt de Catalunya ha arribat al 15,7% (-10,3% a Espanya). Les creades amb domicili social a la capital representen ja el 43% del total català. El capital mitjà subscrit ha superat els 68.000 euros.

Síntesi

Mercat
de Treball

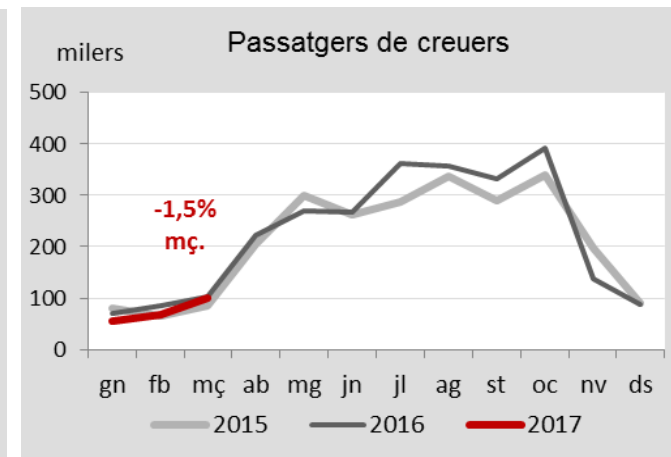
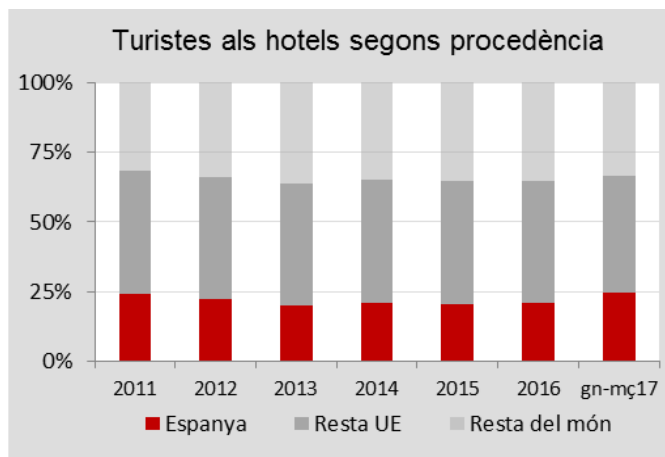
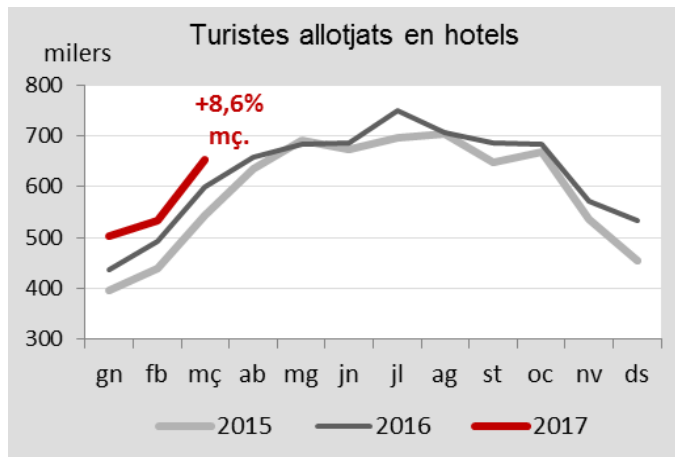
Empresa

TurismeConstrucció
i immobiliari

Consum

Transports

Turisme

L'activitat turística manté el fort impuls en el primer trimestre de l'any. Amb un augment dels turistes allotjats en hotels del 10,5% i de les pernoctacions generades del 6,7%, es constata el vigor d'una demanda que, tot i acumular vuit anys de creixement, no emet senyals de replegar-se. La recuperació econòmica general i del mercat laboral s'alien amb la contenció de les tarifes aèries, l'ampliació de rutes i un tipus de canvi favorable per alimentar la confiança de la demanda. Les dades de despesa, de moviment de fronteres i d'allotjament extra-hoteler s'emmarquen en una trajectòria igualment ascendent que, segons els balanços encara provisionals de la Setmana Santa, s'estendrà almenys fins l'estiu si l'entorn macroeconòmic i d'altres factors externs continuen jugant a favor.

El turisme que resideix a l'estranger manté el pes de l'expansió sostinguda de l'activitat turística. Malgrat que el turisme domèstic segueix avançant -els visitants han augmentat un 7% en el primer trimestre- és el procedent de l'exterior el que marca el perfil ascendent: les pernoctacions creixen un 11,7% i ja representen un 82,5% de les pernoctacions. L'increment del turisme exterior s'ha vist impulsat quantitativament per la major afluència de britànics, nordamericans, francesos i italians. Dins de la UE cal anotar un lleu descens dels procedents d'Alemanya, mentre els nòrdics segueixen a la baixa. Rússia retorna a taxes positives, alhora que es consolida el fort impuls dels visitants d'Àsia, que ja anota tres anys seguits d'expansió. A banda de Japó, Xina i Corea del Sud, es diversifiquen els fluxos d'origen de turistes de la resta d'Extrem Orient i Sud-Est asiàtic i Orient Mitjà.

Després de l'atonía del primer bimestre de l'any, els usuaris de creuers del port redrecen els signes negatius i se situen pràcticament al nivell de març de l'any anterior. De moment, l'acumulat queda un 12,2% per sota del de l'any anterior i no permet avançar en l'objectiu de desestacionalitzar aquesta activitat. Un descens que prové principalment de la minva del nombre de passatgers que prenen el port com a punt d'origen de la seva travessa i, en menor mesura, dels que utilitzen com a escala del seu periple. En contraposició, i com ja havia passat al febrer, ha tornat a augmentar el nombre de naus. Un perfil força diferent és el que presenten les línies regulars de ferris: l'avanç trimestral del 3,8% en el nombre d'usuaris dona continuïtat a un trienni expansiu.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

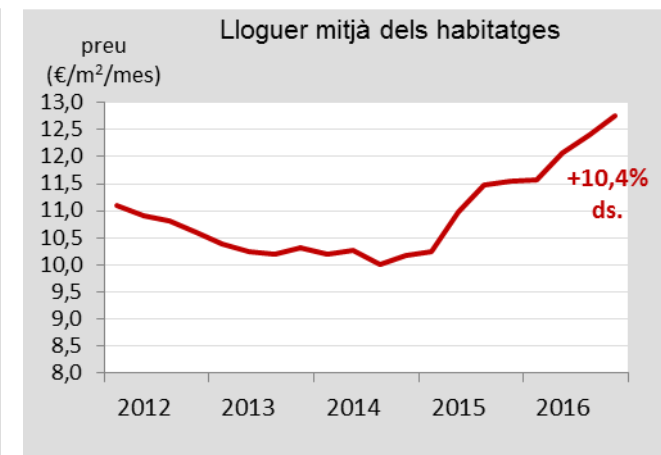
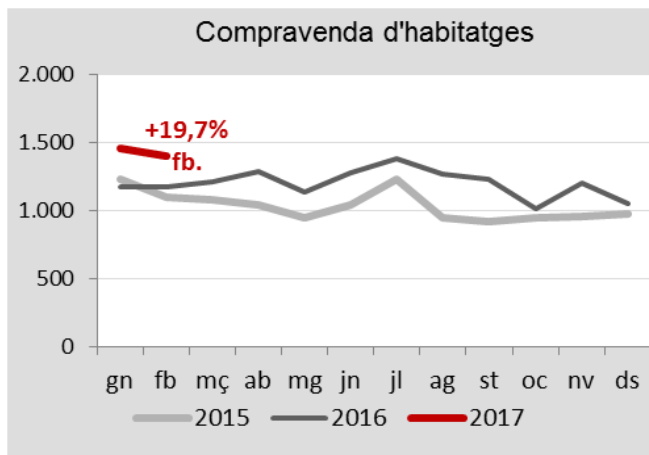
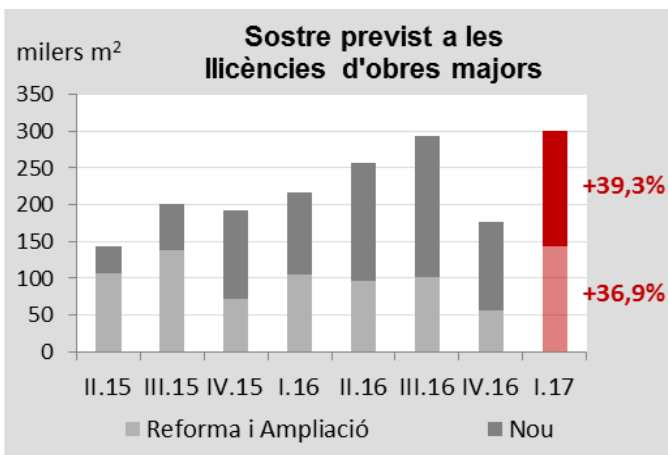
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Construcció i mercat immobiliari

El sector de la construcció continua recuperant impuls, amb un nou avanç durant aquest primer trimestre de l'any -un 38,2%- que eleva la dotació de sostre aprovada fins a fregar els 300.000m², la xifra més alta des de 2009. Les dues grans categories de sostre -nou i reforma- presenten en aquest trimestre un pes i un comportament similar. Els avanços provenen, tant en la categoria d'obra nova com en la de reforma, de l'intens moviment en el segment residencial que acapara el 71% de la superfície de reforma i el 42% de la de sostre nou. Dins d'aquest darrer segment, destaquen sis promocións de cinquanta o més habitatges, una de les quals correspon a habitatges protegits. Gairebé la meitat del total de superfície prevista s'ubica a l'Eixample i Sant Martí.

Després d'un expansiu 2016, la compravenda d'habitatges manté al febrer el dinamisme i tanca el primer bimestre amb un total de prop de 2.900 operacions i un increment del 22,1% interanual, més intens que el del conjunt de Catalunya (+19,2%) i Espanya (+9,3%). Aquesta tendència es veu afavorida per la millora de l'ocupació i de l'accés al crèdit de les famílies, amb una evolució de les hipoteques que també va a l'alça (+20,4% al mateix període). El dinamisme del segment de segona mà, que representa més del 90% del total d'operacions, és la clau de la recuperació del mercat, tant a la ciutat com a la resta d'àmbits. També cal no oblidar el creixent protagonisme en la compravenda per part de societats (22% del total el 2016) i estrangers (15%).

El revifament del mercat immobiliari, que es palesa amb diferents intensitats segons segments de mercat i àrees, té un indiscutible to ascendent i generalitzat en el cas del lloguers. La minvant oferta de sostre residencial disponible, afegida i l'impuls d'una demanda molt diversa en capacitat adquisitiva i orígens, empeny cap amunt uns preus que busquen recuperar els rendiments perduts durant el darrer i llarg període recessiu. A tancament de 2016 els preus pràcticament s'equiparen nominalment als màxims del darrer cicle alcista, just abans de la crisi. És previsible que el lloguer continuï guanyant atractiu -i els preus segueixin a l'alça- atesa l'escassetat de l'oferta enfront d'una demanda creixent que, en un context de devaluació salarial i precarietat laboral, desisteix de considerar el mercat de compra-venda.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

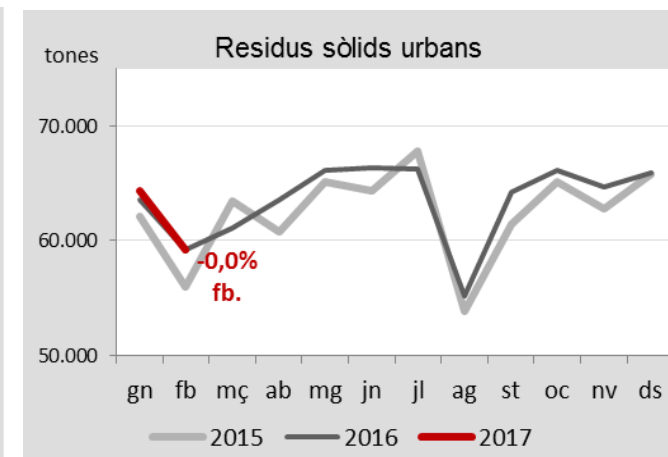
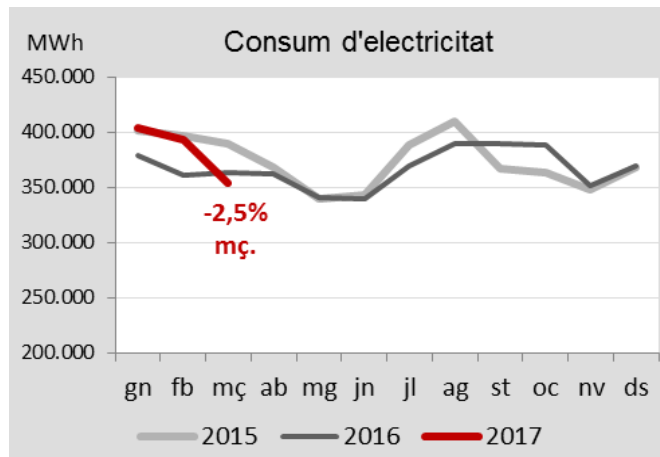
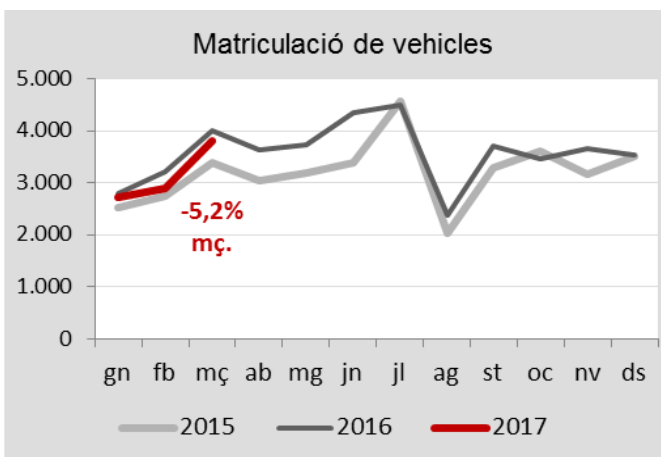
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Consum

Per tercer mes consecutiu, la matriculació de vehicles a la ciutat torna a retrocedir respecte al mateix període de 2016, situant el descens acumulat des de començament d'any en un 6%. A l'espera que s'implementi algun nou pla d'incentius econòmics, lligats a la renovació del parc automobilístic per vehicles que funcionin amb energia alternativa als combustibles fòssils tradicionals, la demanda es mostra molt continguda, en part per tractar-se d'un mercat madur, i en part per la major tendència als desplaçaments en mitjans alternatius. Totes les tipologies evolucionen a la baixa, si bé són motos i ciclomotors -en oberta competència amb la bicicleta- les que més retrocedeixen. A la resta de l'entorn metropolità i de Catalunya, on els sistemes alternatius de transport poden ser menys eficients, el creixement s'està desaccelerant.

Després de l'increment de la demanda del primer bimestre de l'any, el consum elèctric de baixa tensió disminueix al març, de forma semblant a les llars (-2,6% interanual) i al segment productiu (-2,3%). Tanmateix, el primer trimestre tanca amb un increment global del 4,2% en relació amb un any enrere, més elevat al segment domèstic (+5,4%) que al comercial-industrial (+3%). A finals de març s'aprova el darrer tràmit del procés per crear la comercialitzadora pública d'energia elèctrica 'Barcelona Energia', que es preveu que pugui satisfer tot el consum de l'Ajuntament a partir de l'estiu de 2018. També ha d'assessorar la ciutadania per optimitzar tant l'estalvi com l'eficiència de les seves instal·lacions.

Al febrer s'estanca la recollida de residus, pel lleuger retrocés que registra la fracció selectiva (-0,3% interanual), combinat amb l'avanç de tan sols un 0,1% de la fracció rebuig. L'acumulat del primer bimestre de 2017 presenta un augment global del 0,6% respecte el mateix període de 2016, amb un alça més elevada de la fracció resta (+0,9%) que de la selectiva (+0,2%), que es manté estancada a l'entorn del 36% del total. Dels 1,3 kg/habitant/dia recollits al llarg del 2016, la fracció selectiva tot just arriba als 0,5 kg, quan l'objectiu és assolir nivells de reciclatge del 60% dels residus. Els voluminosos registren l'increment més intens del bimestre (+15,2% interanual), mentre que van a la baixa tant l'orgànica (-4,9%) com el paper-cartró (-3%).

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

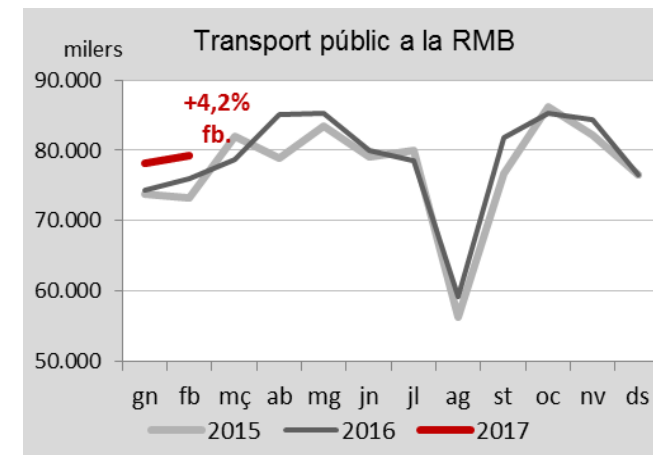
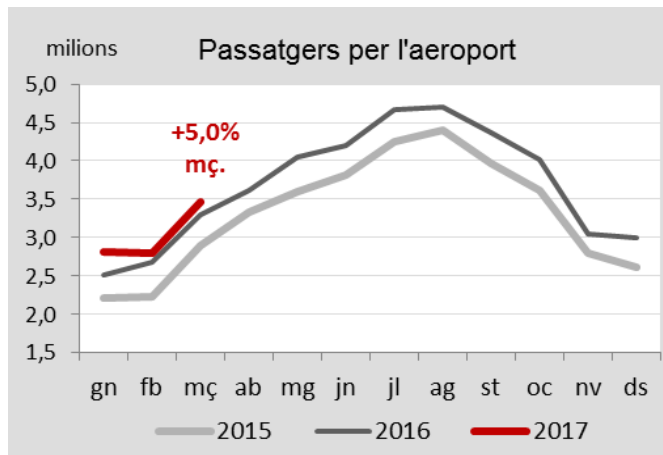
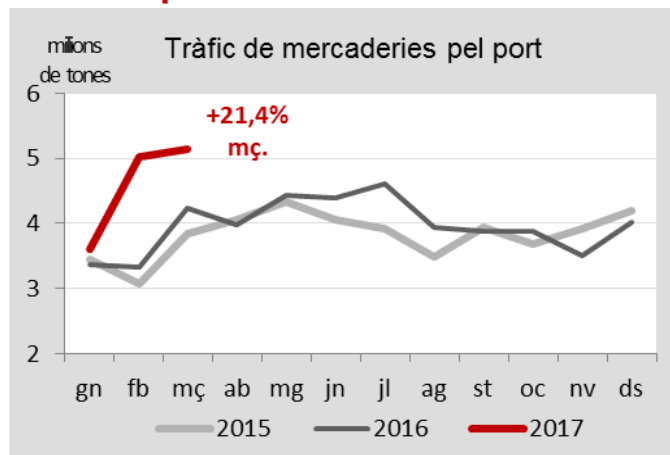
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Transports

El primer trimestre tanca amb un creixement excepcional de la mercaderia transportada per via marítima. Amb el volum de càrrega més alt de la història recent, el mes de març s'enlaira amb uns augments de més del 20% del tràfic total i del 38% de contenidors, que en part són atribuïbles a factors excepcionals i anòmals, relacionats amb el conflicte amb els estibadors. En l'augment del tràfic hi han participat els dolls líquids (principalment gasolina i gasoil) i la càrrega general rodada i en contenidors (sobretot d'exportació), que continua avançant i guanyant pes relatiu. Els dolls sòlids han disminuït pel descens de les exportacions de ciment i clíquer. Els fluxos amb Àsia són els més intensos en termes generals, destacant el tràfic de contenidors amb Xina, que creix a l'entorn del 9%. La Unió dels Emirats Àrabs, Índia i Egipte també registren augments importants.

Després dels forts creixements acumulats al llarg del darrer trienni, el trànsit aeroportuari de passatgers s'alenteix durant el primer trimestre d'enguany. Tot i que l'augment de trànsit global és notable -un 6,8% en el trimestre-, queda lluny de les taxes de dos dígitos d'un any enrere. Si bé l'operativa de la infraestructura s'ha vist afectada per les obres de renovació de la pista principal que van tenir lloc entre gener i febrer, també cal considerar que la capacitat de creixement de la demanda no és il·limitada. De tota manera, les noves rutes intercontinentals ja inaugurades o previstes apunten a nous augments de la demanda, depenent de la conjuntura econòmica, de l'evolució de les tarifes, del tipus de canvi i del preu del petroli. El mercat internacional -dins i fora de la UE-, i sobretot l'intercontinental continuen actuant de motors del creixement.

La recuperació del mercat laboral, juntament amb la dinàmica expansiva del turisme fan que el nombre de viatges al sistema de transport públic de l'ATM acceleri el ritme de creixement al febrer. El metro, amb un increment del 6,5% interanual, és el mitjà que experimenta l'increment més intens, el més elevat dels darrers sis anys, coincidint amb l'arribada de congressistes d'arreu del món per a la celebració de la darrera edició MWC. El suburbà ha transportat al llarg del primer bimestre un total de 64 milions de passatgers, amb un augment del 5,6% respecte al mateix període de 2016, superior al registrat pel metro de Madrid (+4,9%). La resta de mitjans de l'ATM també presenta taxes de variació positives a l'inici de 2017 i els tramvies segueixen encapçalant el ritme de creixement (+7,2%).